

1982-ben indult el az a pénzszállító járat New Yorkból, amely most, visszaújtjára nem tudta megrakodni szokásos áruját, a magyar függetlenséget. Megérkezvén ugyan az eddig kellemesnek, készségesnek, alávetettekhez illően előzékenynek ismert állam fővárosába, Budapestre, érzékelték valami furcsa hűvösséget maguk iránt, hallottak egyet-mást az itt folyó, a New York-i tőkehalmokról nézve kissé gyermekes önállósodási lázról, de úgy gondolták, hogy az első intő szóra elbágyadnak ezek a kis önállósodások, és a tárgyaló fél visszavonul a mindent aláírás és a magyar munka értékéből mindig bőségesen engedő állásba, mint huszonnyolc éve mindig. Ezúttal nem így történt.

Rosenberg úr, az IMF főtárgyalója először félreértésnek vélte és elmondta még egyszer, azt, amit előzőleg már több a Fifth Avenue-n, de mindenesetre New Yorkban, kahalközelben tartott értekezleteken kifejtett, hogy bizonyos, a kötelékükbe tartozó bankárokkal, szürkeállományúságukat tekintve Bokros méretű szakértőkkel kőbe véstek: nincs bankadó. Miután a válasz ismét csak konok fogadkozás volt, hogy csütörtökön lesz, mert az Országgyűlés kétharmados többséggel megszavazza, Rosenberg úr körülnézett övéi során. A tekintetével először azt kérdezte, hogy jó helyen járnak-e, ez volna-e a régi, kedves Judapest, majd azt, hogy „mi az az Országgyűlés?” Egészen zavarba jött, ilyent még nem tapasztalt, pedig sok helyet bejárt és az utóbbi időben sok pimaszsággal kellett szembesülnie, éhező adósnépek kormányaival, pláne fegyvereseivel való tárgyalásain. Ez már nem a mi korszakunk, gondolta keserűen Rosenberg úr. Ha egy kis „segge-ki-van” nép, amelyet tegnap mentettünk meg az állam-csődtől a tárgyaláson elkezd kétharmadozni, meg országgyűlésezni, az bizony már nem az IMF korszaka.

Komolyra váltva a szót: a magyar nép gondolkodó része régóta várja már ezt a tartásos

politikát. Tudatosulva egyáltalán nincs még, mennyi hátrány, kár, alávetettség és mennyi pillanatnyi megkönnyebbülés, kormány-és rendszerelőny származott az IMF 1982-óta tartó uralmából. Az összefüggéseket soha nem engedték kutatni, feltárásokról nem is beszélhettünk, az adatokat bezúzták, és aki szóba merte hozni, akár-csak egy célzás erejéig, az ellenség lett, sőt antiszemita. A gulyáskommunizmus párájában megszületett egy adományokkal is élő liberális diktatúra. Kettős hatalom alakult ki Magyarországon: egy foszló moszkvai-kádári és egy lappangva növekvő liberális, New York-i. (Mivel én mindig ebbe vágtam a fejszém, sokszor a nyelét, a fokát, és a saját fejem is, első számú közellenség lettem). Kíméletlen és körmönfont uralom volt ez. Az IMF akcióira, amelyek mindig mentőakciók voltak – mindig ráfizettünk. Mert az IMF, működésének első időszakától eltekintve, egy olyan mentőautó, amelyik előbb elgázolja a delikvenst, aztán újraéleszti. A magyarsággal ráadásul az történt, hogy miután a részleges felgyógyulás után hazatért otthonába, földjét elárverezték, lakását kirámolták, a betört ablakon kárpótlási jegyeket sodort a szél az ágy alá. Ezt ugyan nem közvetlenül az IMF tette, de sohasem tőle független bandák tették. Megállapíthatjuk, hogy az, amit most tett a kormány, az a rendszerváltás első pillanata óta hiányzó tett, a legnagyobb elhatározás – és a végső elköteleződés. A lépés politikai, nemzetstratégiai jelentősége felülmúlja gazdasági jelentőségét. Egyszerűen azt jelenti, innen nincs visszaút. Aki eddig nem hitt a Fidesznek és azt leste, mikor fognak a nagy szavak után visszaállni a régi kerékvágásba, mikor derül ki róluk, hogy csak a hatalom kell nekik és a saját zsebek megtömése, mikor állnak be szépen a nemzetközi sorba, mint elődeik, az most le kell számoljon rosszhiszeműségével. Mert aki erre a szakító lépésre elszánja magát, –noha még vannak végtagfájdalmai és szükségképpen azokon táncikál, illemből –, annak eltökéltnek és akár a bukás kockázatát is vállalónak kell lennie, mert az a leggonoszabb erőket hívta ki maga ellen. A liberális világrendszer ugyan megbukott, de világválságban még sikerült kirabolnia a leggazdagabb államok pénztárait, s még akármikor képes egész térségeket, hát még kicsiny álla-mokat manipulált árfolyammozgásokkal, terhelésekkel, bojkottokkal tönkretenni. Ha egy párt, egy kormány csak lébolni akar, nem ingerli a fenevadat és nem vállal ekkora kockázatot.

Ez most forradalom, a forradalom kimenetelének, eredményességének minden bizonytalanságával, szépségével és hősiességével. Bizonyosra ugyanis nem vehető, hogy a megkezdett úton a kormány és a nép végig tud menni. Nem sikerül-e az IMF-nek és belső csatlósainak a vállalt nélkülözések, a háború nehézségei közben beállott „nincs”-ek közegében, nép és kormány között ellentéteket, esetleg szétválást szítani. Reméljük, nem, de ehhez a kitartáshoz erkölcsileg fel kell emelkedni. Ez innentől kezdve megint szabadságharc.

Nem mondhatjuk: nép és kétharmaddal felruházott kormánya már megnyerte ezt a tavaszi-nyári hadjáratot. Nem, csak azt mondhatjuk, elkezdte.

A szociálliberálisok – MSZP által megszólaltatott – védekezése és támadása a kormány kudarcát bömböli. Az acsargás hangjában azonban egy kis csalódás is érezhető. Többet vártak az IMF-től. Kevés nekik a tárgyalások felfüggesztése, fenyegetéseket vártak, talán gyors hatalomvisszavételt. Zavarodottságuk nem szűnt meg, lelkiileg nincsenek rendben, kicsúszott alóluk a talaj.

Egyetlen érvük, amely szerint a kormány tönkreteszi a devizahitelesek, mert kétszáz kilencven fölé gyengült a forint, csak akkor állna meg a lábán, ha a devizahitelezést nem ők vezették volna be, lecsukott, szabadlábra került és büntetésre váró bankárjaikkal, brókerjeikkel, IMF-jükkel együtt, és ha az Orbán-kormány magára hagyta volna a szerencsétlen áldozatokat. De nem tette.

A devizahitelezésről pedig mi már sokat írtunk itt, s megállapítottuk, hogy úgy szélhámosság, ahogy van. A szerencsétlen devizaadós soha nem lát egy fillér devizát sem, hanem a rövidebb kamat fejében forintban kézhez kapott kölcsönét devizában tartják nyilván, és amikor törleszt, az éppen folyó forint-deviza árfolyamot kell figyelembe vennie és megfizetnie. Amikor felvette, mesésen jó volt a forint, de a kölcsönző bankok és a mindig jókor, jó helyen lévő alakok pont tudták, hogy a négy öt-hat évvel ezelőtt kihelyezett forintjuk még sokat hoz majd nekik.

És most ezek ugrálnak.

Ez embertani vizsgálatért kiált: milyen erős bőrréteg, milyen vastag irha képes kifejlődni egyes magyarországi politikai tényezők arcfelületén. Ez voltaképpen az IMF-kérdés lényege.

COKMO

Fordulópont ez politikai szempontból is. A választáson megsemmisült SZDSZ, és a ronggyá vert MSZP, ehhez a tárgyaláshoz és az IMF fellépéséhez fűzte fennmaradási reményeit. Magát a megállapodást az IMF-fel úgy kötötték meg annak idején, hogy az új kormánynak új megállapodást kelljen kötnie és utolsó felvehető részletként már csak kis rész maradjon, legyen tehát a Fidesz rákényszerülve felfelé fordított koldustenyérrel az IMF elé járulni, és ezzel folytatni az ő politikájukat, ami kétharmad ide, kétharmad oda, hamar bekövetkező csúfos vereséget jelentett volna. El kellett volna maradnia minden pernek, igazságtételi eljárásnak, felelősségre vonásnak, hiszen az IMF megállapodás, az újabb eladósodás az IMF- nél, mindent igazolt volna.

Az IMF-küldöttség érvein a Lendvai Ildikó-Dobrev Klára—Apró Piroska néni-hármas parfümjének illata lengedezett, vegyülve az Amerikába kitelepített népszavások legény-illataival. Rosenberg úr a bukott kormányok ágenseinek is elment volna. Egyszerűbb lett volna, ha nem tiltakozik a bankadó ellen, hanem csak annyit mond kulturáltan, liberálisan: nem, nem, soha, mindent vissza – nekünk.

Pontosan megmondani, mennyit szagoltak ki a Fidesz–KDNP és elsősorban Orbán eltökéltségéből, nem tudhatjuk, de hogy amikor egész túlélésüket tervezték, amikor rablási idejüket még két évvel meghosszabbították, erre kalkuláltak: az IMF-re. A mellettük való beavatkozására számítottak. Azok, akik az IMF napközeiben, Rosenberg úr haverságában és a parancsnoksága alatt szocializálódtak, képezték ki magukat adóelkerülőnek, off-shorosnak, nehezen tudhatták elképzelni, hogy az IMF ellen nemzeti tartású ellenállás is lehetséges. Most aztán zavarban vannak. Csak hebegnek, habognak. A csodafegyver nem sült el. Vagyis a választás eredménye csak az alapot teremtette meg a rendszerváltásra, maga a rendszerváltás ezzel a bankadóval kezdődik.

Piros, fehér, zöld bankadó, a Korona gyémántjain megtörik a fény. Ezt is megéltük.